

Тема 4. Психологічні аспекти управління трудовим колективом

Сутність та класифікація соціальних груп. Взаємовідносини людей у групах. Групова диференціація. Колектив та його ознаки. Трудовий колектив.

Психологічні аспекти колективної діяльності людей в умовах управлінських відносин. Особистість у трудовому колективі. Статус, соціальні ролі, групові норми та цінності.

Психологічна сумісність. Психологія міжособистісних взаємовідносин у трудовому колективі. Комунікативний процес у трудовому колективі.

Психологія управлінських впливів. Сутність та характеристика соціально-психологічних методів управління трудовим колективом. Критерії стабільності трудового колективу.

Передумови виникнення деструктивних тенденцій у трудовому колективі та їх попередження. Формування сприятливого психологічного клімату у трудовому колективі.

Практичні заняття

Основні питання для опрацювання та поточного контролю:

1. Трудовий колектив як соціальна група.
2. Психологія міжособистісних взаємовідносин у трудовому колективі.
3. Формування сприятливого психологічного клімату в колективі.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Особистість у трудовому колективі.
2. Статус, соціальні ролі, групові норми та цінності.
3. Критерії стабільності трудового колективу.

Рекомендована література

Основна література

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посібник – Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Беліченко А. Г., Воронкова В. Г., Мельник В. В. Етика ділового спілкування : навч. посібн. – Львів: Магнолія, 2019. – 312 с.
3. Деркач Л. М., Шевяков О. В., Бурлакова І. А., Братчікова Ю. К., Соловійова Д. В., Мельничук Д. П. Когнітивна наука : навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2021. 320 с.
4. Менеджмент соціальних конфліктів / О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, І. В. Петренко, О. Г. Цукур; за наук. ред. І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. – 77 с.
5. Оптимізація групової взаємодії в малих групах : посібник / П. П. Горностай, Л. Г. Чорна, О. Л. Коробанова, О. Т. Плетка, Г. В. Циганенко; за наук. ред. П. П. Горностая; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 126 с.
6. Психологія професійної діяльності : підручник / за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 256 с.
7. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова; 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: НФаУ, 2018. 140 с.
8. Шастко І. М. Психологія лідерства та професійної успішності: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2021. 162 с.

Допоміжна література

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навчальний посібник / Т. В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 388 с.
2. Зачосова Н., Мельничук Д., Морару-Бурлеску Р. Кадрова політика в умовах VANI World: мотиваційні інструменти управління інтелектуально-кадровою, соціальною та економічною безпекою організації. *Review of transport economics and management*. 2022. Вип. 8(24). С. 89-96.
3. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Мотивація діяльності людини : навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. – Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 154 с.
4. Мельничук Д.П., Сапон Д.М., Черниш О.А. Психічне здоров'я, соціальні установки та уявлення щодо якості життя: гуманітарна експертиза міжпоколінних комунікацій інструментами психологічного аналізу. *Humanistic expertise as a strategy for developing the future culture : scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. pp. 185–211.
5. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. – К.: Ліра-К, 2020. 564 с.
6. Москалець В. П. Психологія особистості : підручник, вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2020. 435 с.
7. Музиченко-Козловський А. В. Основні елементи механізму мотивування працівників. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2019. Вип. 21.6. С. 361–367.
8. Оксютівич М.О., Мельничук Д.П. Конструктивні стратегії поведінки особистості у психогенних кризових ситуаціях. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. Вип. 1(69). С. 253–260.
9. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник : навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.
10. Психологічна діагностика мотивації особистості до навчання в умовах інформаційного суспільства : монографія / Н. В. Пророк, Л. О. Кондратенко,

Л. М. Манилова та ін. ; за ред. Н. В. Пророк. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 131 с.

11. Столяренко О. Б. Психологія особистості: навчальний посібник / О. Б. Столяренко. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. 280 с. Melnychuk D. The dialectic of the problem of quality of life: socio-economic and psychological aspects of the researching. *Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors* : collective monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. Vol. 2. pp. 7-24.

12. Melnychuk D., Chernysh O., Mohelnytska L., Panchenko O. Human capital management: the training technologies of psychological and pedagogical support in extreme socio-demographic transformations. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. Вип. 4(68). С. 36–46.

13. Sheviakov, O., Kornienko, V., Burlakova, I., & Slavska, Y. Psychological support for the development of rehabilitation potential of power structures specialists. *Public Administration and Law Review*, 2022. № 1, pp. 58–65.

14. Storozhuk, S. Psychological aspects of image formation as an important indicator of performance in the current context of corporate culture development. *Public Administration and Law Review*, 2021. № 3, pp. 72–79.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.

2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua>.

3. globalEDGE / Michigan State University. URL: <https://globaledge.msu.edu>.

4. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Сервіс Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.